

## SXEDIO.51T

**3.3.1920:** Η ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΑΡΧΙΑΣ ΑΝΑΧΩΡΕΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ ΓΙΑ ΕΠΑΦΕΣ ΑΙΣΙΟΔΟΕΩΝΤΑΣ ΟΤΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΗΣ ΓΙΑ ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΕΙ

Μόλις εγκαταστάθηκε στην Κύπρο η Πρεσβεία τέθηκε και πάλι θέμα επιστροφής της στο Λονδίνο.

Αυτό οφειλόταν κυρίως στη ρευστή κατάσταση που επικρατούσε γύρω από τη διευθέτηση των διαφόρων θεμάτων που απέρρεαν από τον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο και ιδιαίτερα του τουρκικού θέματος.

Από την άλλη ο Θεοφάνης Θεοδότου που παρέμεινε στο Λονδίνο τηλεγραφούσε ότι επιβαλλόταν η Πρεσβεία να επιστρέψει στην αγγλική πρωτεύουσα.

Όμως τα μέλη της Πρεσβείας είτε είχαν κουρασθεί από την πολύμηνη απουσία τους στο Λονδίνο, πράγμα που τους ανάγκασε να αφήσουν τις δουλειές τους στον τόπο, είτε είχαν απογοητευθεί από τη στάση των Αγγλων και των άλλων μεγάλων δυνάμεων ή δεν προέβλεπαν καμιά σημαντική εξέλιξη και δεν ήθελαν να επιστρέψουν στο Λονδίνο.

Σύσκεψη που συγκάλεσε ο Αρχιεπίσκοπος στα τέλη Ιανουαρίου **1920** δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα.

Εγγραφε η εφημερίδα της Λευκωσίας "Ελευθερία" στις **18/31** Ιανουαρίου **1920** (Μεταγλώττιση):

"Κατά τις **4** το απόγευμα του περασμένου Σαββάτου συνήλθε στην Αρχιεπισκοπή η Επιτροπεία κυπριακού Αγώνα σε συνεδρία που διήρκεσε μέχρι τις **8** ώρας. Της συνέλευσης προήδρευσε η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος, παρέστησαν δε σ' αυτήν οι Π. Μητροπολίτες Πάφου, Κιτίου και Κυρηναίας, ο Παν. Καθηγούμενος Κύκκου, οι εντ. βουλευτές κ.κ. Ν. Πασχάλης, Δ. Σεβέρης, Φ. Ζαννέτος, Λ. Λουίζου, Γ. Σ. Εμφιετζής, Ν. Κλ. Λανίτης και Ε. Ζήνων, οι δήμαρχοι κ.κ. Α. Λιασίδης, Σπ. Αραούζος και Χαρ. Δημητριάδης, ο δημαρχεύων Πάφου κ. Ν. Νικολαΐδης κ, οι πρώην βουλευτές κ.κ. Α. Θεοδότου, Ι. Οικονομίδης, Ι.

Κυριακίδης, Μ. Γ. Νικολαΐδης, Μ. Η. Μιχαηλίδης και ο αντιπρόσωπος του Π. Δι. Συνδέσμου κ. Ι. Κληρίδης.

Υστερα από μακρά συζήτηση προτάθηκε από τον κ. Α. Λιασίδη και υποστηρίχθηκε από τον Π. Μητροπολίτη Κερύνειας, η ακόλουθη πρόταση: Εάν επιβάλλεται η άμεση αναχώρηση στο Λονδίνο Τμήματος της Κυπριακής Πρεσβείας για να εργασθεί για την Κυπριακή υπόθεση. Υστερα δε από ψηφοφορία η πρόταση καταψηφίστηκε με ψήφους **12** έναντι **9**.

Υπερψήφισαν την πρόταση αυτή ο Π. Μητροπολίτης Κυρηνείας, και οι κ.κ. Ν. Πασχάλης, Δ. Σεβέρης, Χ. Δημητριάδης, Μ. Γ. Νικολαΐδης, Α. Θεοδότου και Ι. Κληρίδης, Την καταψήφισαν δε οι υπόλοιποι.

Υστερα παροτάθηκε από τον κ. Οικονομίδη και ψηφίστηκε με ψήφους **14** έναντι **6** η ακόλουθη πρόταση: Τμήμα της Κυπριακής Πρεσβείας να αναχωρήσει στο Λονδίνο μόλις γνωσθεί ότι επιδόθηκαν στην Τουρκία οι όροι της ειρήνης ή και νωρίτερα, εάν αυτό αποδειχθεί από την αρμόδια αρχή. Σε περίπτωση δε λήψης απαγορευτικής εντολής να συγκληθή εκ νέου η Επικουρική Επιτροπή.

Την πρόταση αυτή καταψήφισαν ο Παν. Μητρολίτης Κυρηνείας και οι κ.κ.Ν. Πασχάλης, Φ. Ζαννέτος, Α. Λιασίδης, Χαρα. Δημητριάδης και Ι. Κληρίδης".

Ομως ο Θεοφάνης Θεοδότου επέμενε και ζητούσε από το Λονδίνο την αποστολή έστω και τμήματος της Πρεσβείας. Εγγραφε σύμφωνα με την ίδια εφημερίδα στις **8/21** Ιουνναρίου **1921**:

"Ο κ. Θεοδότου απηύθυνε επίσης δύο επιστολάς προς τη διεύθυνσιν της "Ελευθερίας", μίαν εκ Παρισίων και ετέραν εκ Λονδίνου, δι'ων πληροφορεί ότι το ζήτημά μας βαίνει αισίως. Εκφράζει εν τούτοις ο έντ. βουλευτής την γνώμην ότι η Κυπριακή Αποστολή δεν έπρεπεν επ' ουδενί λόγω να αναχωρήση εκ Λονδίνου και ότι τμήμα αυτής οφείλει να επιστρέψη τάχιστα εις την αγγλικήν Μητρόπολιν, ίνα παρακολουθή εκ του σύνεγγυς την εξέλιξιν των ζητημάτων και εργάζεται καταλλήλως".

(Μεταγλώττιση)

"Ο κ. Θεοδότου απέστειλε επίσης δύο επιστολές προς τη διεύθυνση της "Ελευθερίας", μίαν από το Παρίσι και άλλη από το Λονδίνο, με τις οποίες πληροφορεί ότι το ζήτημά μας βαίνει αισίως. Εκφράζει εν τούτοις ο έντ. βουλευτής τη γνώμη ότι η Κυπριακή Αποστολή δεν έπρεπε με κανένα λόγο να αναχωρήσει από το Λονδίνο και ότι τμήμα της οφείλει να επιστρέψει τάχιστα στην αγγλικήν Μητρόπολη για να παρακολουθεί από κοντά την εξέλιξη των ζητημάτων και εργάζεται κατάλληλα".

Πιέζοντας ακόμα περισσότερο τα πράγματα ο Θεοδότου ανήγγειλε και ευχάριστα μάλιστα νέα για τις εξελίξεις του κυπριακού θέματος.

Στις **6** Φεβρουαρίου τηλεγραφούσε στον Αρχιεπίσκοπο:

"Λονδίνο**ν 6** Φεβρουαρίου, **1920**

"Καλήτερα, θετικώτερα νέα".

Θεοδότου.

Και στις **20** του ίδιου μήνα ανήγγελλε:

"Κατόπιν συνεντεύξεως μετά αρμοδίων αι πεποιθήσεις μου διά το ζήτημά μας ενισχύονται περισσότερο. Τα ελληνικά ζητήματα βαίνουνσι καλήτερα".

Θ. Θεοδότου.

Ετσι ο Αρχιεπίσκοπος αναγκάστηκε να συγκαλέσει νέα σύσκεψη στις αρχές Μαρτίου **1920**, αλλά η ανταπόκριση των βουλευτών ήταν και πάλι πολύ μικρή.

Εγραφε η ίδια εφημερίδα στις **22/6** Μαρτίου **1920** (Μεταγλώττιση):

"Το περασμένο Σάββατο η Α.Μ. ο Αρχιεπίσκοπος κάλεσε τηλεγραφικώς όλους τους βουλευτές από τις άλλες πόλεις, που ήσαν μέλη της Κυπριακής Αποστολής, προφορικώς δε και εγγράφως τους ευρισκόμενους στη Λευκωσία όπως προσέλθουν στην Αρχιεπισκοπή προχθές

Πέμπτη για να διασκεφθούν για το Κυπριακό ζήτημα.

Στην πρόσκληση του Μ. Αρχιεπισκόπου προσήλθαν μόνο προχθές Πέμπτη στην Αρχιεπισκοπή οι κ.κ. Φ. Ζαννέτος και Ν. Πασχάλης, ενώ ο κ. Δ. Σεβέρης απουσίαζε στην Κερύνεια. Οι βουλευτές από τις άλλες πόλεις τηλεγράφησαν προς τον Μ. Αρχιεπίσκοπο ζητώντας αναβολή.

Δυστυχώς η τέτοια ολιγωρία που επιδείχθηκε από μέρος των εντ. βουλευτών σε τόσο κρίσιμες στιγμές είναι πάντως ασύγγνωστος, έχουν δε όλοι καθήκον να προσέλθουν όσο πιο γρήγορα στην πρωτεύουσα, εγκαταλείποντας κάθε ιδιωτική εργασία για να διασκεφθούν για την άμεση αναχώρηση της Αποστολής στο Λονδίνο για να μη βρεθούμε εξω από το Νυμφώνα".

Τελικά οι πιο μαχητικοί ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν οι Φ. Ζαννέτος, Ν. Κλ. Λανίτης και Ν. Πασχάλης συμφώνησαν ότι έπρεπε να αναχωρήσει και πάλι στο Λονδίνο, έστω και τμήμα της Πρεσβείας υπό τον Αρχιεπίσκοπο.

Τελικά όμως συμφωνήθηκε να πάνε μαζί του και πάλι όλοι οι βουλευτές.

Έτσι ο Αρχιεπίσκοπος αναχώρησε για το Λονδίνο στις **3** Μαρτίου **1920** με τις ευχές όλων. Τον συνόδευσε ο δικηγόρος Αντώνιος Τριανταφυλλίδης, ο οποίος θα εκτελούσε καθήκοντα ιδιαίτερου γραμματέως του.

Στις **25** Φεβρουαρίου ο Αρχιεπίσκοπος έδωσε στη δημοσιότητα την πιο κάτω εγκύκλιο του προς τον Κυπριακό λαό:

" Τέκνα εν Κυρίω ημών αγαπητά,

Υπέικοντες εις την φωνήν της φιλιότητος Πατρίδος ζωηρώς επανειλημμένως και πανδήμως εκδηλωθείσαν, αναχωρούμεν, Θεού ευδοκούντος εις Αγγλίαν διά το Εθνικόν ημών ζήτημα τη **3/16** Μαρτίου μετά μελών της Κυπριακής Αποστολής.

Δεν αμφιβάλλομεν ότι αμερίστως ο Ελληνικός Λαός της Νήσου, εν υπερτάτω ενδιαφέροντι θα παρακολουθή τα διαβήματα ημών πράττων ό,τι

ενδείκνυται και ενισχύων τας ενεργείας ημών διαφοροτρόπως.

Πεποιθότες εις το δίκαιον του αιτήματος ημών και την παρά Θεού χάριν επεκδεχόμεθα αίσιον και ταχύ το τέλος της υποθέσεως ημών.

Υπέρ τούτου θερμήν δέησιν αναπέμποντες προς τον Υψιστον καλούμεν και υμάς επί το αυτό.

Επιδαψιλεύοντες πάσιν υμίν τας ευλογίας της Αγίας ημών Εκκλησίας".

Διατελούμεν

Ο Κύπρου ΚΥΡΙΛΛΟΣ

εν Χριστώ ευχέτης

Τη 25 Φεβρουαρίου 1920

(Μεταγλώττιση)

Υπακούοντες στη φωνή της αγαπημένης μας Πατρίδας που εκδηλώθηκε πάνδημα, ζωηρά και επανειλημμένα, αναχωρούμε, με το θέλημα του Θεού στην Αγγλία για το Εθνικό μας ζήτημα στις 3/16 Μαρτίου με μέλη της Κυπριακής Αποστολής.

Δεν αμφιβάλλουμε ότι αμέριστα ο Ελληνικός Λαός της Νήσου, με υπέρτατο ενδιαφέρο θα παρακολουθεί τα διαβήματα μας πράττοντας ό,τι ενδείκνυται και ενισχύοντας τις ενέργειες μας με διάφορους τρόπους.

Πεπεισμένοι στο δίκαιο του αιτήματος μας και την χάρη του Θεού επεκδεχόμαστε αίσιο και γρήγορο το τέλος της υπόθεσης μας.

Υπέρ τούτου αναπέμποντες θερμή δέηση προς τον Υψιστο καλούμε και σας να κάμετε το ίδιο.

Επιδαψιλεύω σε όλους τις ευλογίες της Αγίας μας Εκκλησίας".

Εξάλλου στις 3 Μαρτίου 1920, μέρα της αναχώρησης του ο Αρχιεπίσκοπος εξέδωσε ακόμα μια εγκύκλιο προς τον Κυπριακό λαό με την οποία ανακοίνωνε ότι ο Μητροπολίτης Πάφου αναλάμβανε τοποτηρητή.

Επίσης εξέφραζε την ελπίδα ότι η Πρεσβεία θα

επέστρεφε στην Κύπρο κομίζοντας την ελευθερία της Κύπρου:

"Προς το ευσεβές Ελληνικόνν χριστεπώνυμον πλήρωμα της Νήσου.

Τέκνα εν Κυρίω ημών αγαπητά,  
Θεού ευδοκούντος και συναιρομένου  
αναχωρούμεν σήμερον εις Αγγλίαν, προθύμως  
προσφέροντες τας ασθενείας ημών δυνάμεις υπέρ του  
εθνικού ημών ζητήματος.

Προνοούντες δε όπως κατά την εντεύθεν  
απουσίαν ημών διοικούνται τα της Αγίας ημών  
Εκκλησίας εν τάξει, κανονικώς και επωφελώς, υπέρ του  
όλου χριστιανικού πληρώματος της Νήσου, καθιστώμεν  
αναπληρωτήν ημών εν πάσι τοις του Αρχιεπισκοπικού  
Θρόνου τον Πανιερώτατον εν Χριστώ αδελφόν  
Μητροπολίτην Πάφου κ. Ιάκωβον, βοηθούμενον υπό του  
εξάρχου Αρχιεπισκοπής κ. Ιερωνύμου.

Ελπίζομεν ότι ευχαίς και δεήσεσιν υμών η  
απουσία ημών αύτη έσται βραχεία και ότι θα  
επιστρέψωμεν κομίζοντες ευμενεία του μεγαλόφρονος  
και φιλελευθέρου αγγλικού έθνους και των μεγάλων  
αυτού κυβερνητών την ποθητήν ημών ελευθερίαν.

Επί τούτοις αιτούμενοι υπέρ πάντων υμών τη  
παρά Θεού χάριν και το άπειρον έλεος.

Διατελούμεν  
εν Χριστώ ευχέτης  
Ο Κύπρου ΚΥΡΙΛΛΟΣ

Εν Αρχιεπισκοπή τη 3.3.1920

Εξ άλλου στις 4/17 Μαρτίου ο Αρχιεπίσκοπος  
έδωσε στη δημοσιότητα μαζί με όλους τους βουλευτές  
που τον συνόδευσαν την πιο κάτω κοινή δήλωση:

"Προς τον Ελληνικόν λαόν της Κύπρου.

Κατά τας μέχρι τούδε ειδήσεις το σχέδιον της  
τουρκικής ειρήνης δεν θα είναι έτοιμον προ της 31ης  
Μαρτίου, θα δοθή δε εξ εβδομάδων προθεσμία εις τους  
Τούρκους αντιπροσώπους προς αποδοχήν των όρων  
αυτής. Τοιουτοτρόπως η ημέρα καθ' ην το κυπριακόν  
ζήτημα θα παρουσιασθή δεν είναι μακράν.

Πιστοί εις το καθήκον και την εντολήν αυτών η Εκκλησία και οι Βουλευταί, και επόμενοι εις τας δηλώσεις, εις ας προέβησαν και εις την αγγλικήν Κυβέρνησιν περί προσωρινής διακοπής του έργου αυτών και επανόδου αυτών εις Λονδίνον κατά την δέουσαν στιγμήν, απεφάσισαν όπως επανέλθωσιν εις την αγγλικήν Μητρόπολιν κομισταί των εθνικών πόθων και της θελήσεως του Κυπριακού Λαού, όπως ζήση ελεύθερος και ηνωμένος μετά της Μητρος Ελλάδος.

Προς τούτο απεφασίσθη όπως περί την 20ην Απριλίου συναντηθώσιν εν Λονδίνω ο Αρχιεπίσκοπος και οι εκ των βουλευτών αντιπρόσωποι του Σώματος.

Η Α. Μακαριότης αναχωρεί επί τούτω σήμερον, οι δε βουλευταί κατά την ευσιώνιστον ημέραν της 25ης Μαρτίου.

Συμπατριώται,

Απερχόμενοι εις Αγγλίαν θα δηλώσωμεν εν πλήρει συναισθήσει των ημετέρων δικαίων ότι ο Κυπριακός λαός προς ουδέν άλλο καθεστώς δύναται να διαλλαγή πλην της μετά της Ελλάδος ενώσεως και ότι οιαδήποτε διάφορος λύσις του κυπριακού ζητήματος, αντίθετος προς την θέλησιν ημών ταύτην και το δίκαιον, θα εσήμαινε διά την πατρίδα ημών ακράδαντον την πεποίθησιν, ότι η φιλελευθέρα Προστάτις θα θελήση συμφώνως προς τας ενδόξους ιστορικής αυτής παραδόσεις να καταδείξη ότι αι μεγάλοι πολιτικά ιαχαί περί δικαίου των εθνών δεν ήσαν λέξεις κεναί και ότι η δικαιοσύνη, ήτις απετέλεσε τον ακρογωνιαίον λίθον του οικοδομήματος του αγγλικού κράτους δεν θα παροραθή προκειμένου περί νήσου, ης η ιστορία και αι παραδόσεις, η εθνική συνείδησις, η θέλησις, τα πάντα βωώσιν ότι είναι Ελληνικά.

Εν ταύτη τη πεποιθήσει μεταβαίνομεν και πάλιν εις Αγγλίαν και ευχόμεθα εις τον παντοδύναμον θεόν επανερχόμενοι να χαιρετίσωμεν υμάς ελεύθεροι ελευθέρους.

Εν Λευκωσία τη 4/17 Μαρτίου 1920.

Ο Κύπρου ΚΥΡΙΛΛΟΣ

Φ. Ζαννέτος

Νικ. Κλ. Λανίτης  
Λούης Ε. Λοΐζου  
Γ. Εμφιετζής  
Ν. Νικολαΐδης  
Δ. Σεβέρης  
Ευγ. Ζήνων  
Ν. Πασχάλης

(Μεταγλώττιση)

"Προς τον Ελληνικό λαό της Κύπρου.

Κατά τις μέχρι τούδε ειδήσεις το σχέδιο της τουρκικής ειρήνης δεν θα είναι έτοιμο πριν από τις **31** Μαρτίου, θα δοθεί δε προθεσμία έξη εβδομάδων στους Τούρκους αντιπροσώπους προς αποδοχήν των όρων της. Έτσι η ημέρα κατά την οποία το κυπριακό ζήτημα θα παρουσιασθεί δεν είναι μακριά.

Πιστοί στο καθήκο και την εντολή τους η Εκκλησία και οι Βουλευτές, και σύμφωνα με τις δηλώσεις, στις οποίες προέβησαν και στην αγγλική Κυβέρνηση για προσωρινή διακοπή του έργου τους και επανόδου τους στο Λονδίνο κατά την κατάλληλη στιγμή, αποφάσισαν να επανέλθουν στην αγγλική Μητρόπολη μεταφέροντας τους εθνικούς πόθους και τη θέληση του Κυπριακού Λαού, όπως ζήσει ελεύθερος και ενωμένος με τη Μητέρα Ελλάδα.

Προς τούτο αποφασίστηκε όπως γύρω στις **20** Απριλίου συναντηθούν στο Λονδίνο ο Αρχιεπίσκοπος και οι αντιπρόσωποι των βουλευτών του Σώματος.

Η Α. Μακαριότητα αναχωρεί γι αυτό σήμερα, οι δε βουλευτές κατά την ευοίωνιστη ημέρα της **25ης** Μαρτίου.

Συμπατριώτες,

Απερχόμενοι στην Αγγλία θα δηλώσουμε με πλήρη συναίσθηση των δικαίων μας ότι ο Κυπριακός λαός προς τίποτε άλλο καθεστώς δεν μπορεί να συνδιαλλαγεί εκτός από την ένωση με την Ελλάδα και ότι οποιαδήποτε διαφορετική λύση του κυπριακού ζητήματος, αντίθετη προς τη θέληση μας αυτή και το



δίκαιο, θα σήμαινε για την πατρίδα μας ακράδαντη την πεποίθηση, ότι η φιλελεύθερη Προστάτιδα θα θελήσει σύμφωνα προς τις ένδοξες ιστορικές της παραδόσεις να καταδείξει ότι οι μεγάλες πολιτικές ιαχές για δίκαιο των εθνών δεν ήταν λέξεις κενές και ότι η δικαιοσύνη, η οποία αποτέλεσε τον ακρογωνιαίο λίθο του οικοδομήματος του αγγλικού κράτους δεν θα παραβλεφθεί προκειμένου για νήσο, της οποίας η ιστορία και οι παραδόσεις, η εθνική συνείδηση, η θέληση, τα πάντα βοούν ότι είναι Ελληνικά.

Με αυτή την πεποίθηση μεταβαίνουμε και πάλι στην Αγγλία και ευχόμαστε στον παντοδύναμο θεό όταν θα επανέλθουμε να σας χαιρετίσουμε ελεύθεροι, ελευθέρους.

Η αναχώρηση του Αρχιεπισκόπου θύμιζε τη προηγούμενη: Δεήσεις και αποχαιρετισμοί μέσα σε πανηγυρική ατμόσφαιρα.

Φεύγοντας από τη Λευκωσία ο Αρχιεπίσκοπος Κύριλλος Γ και απαντώντας σε προσφώνηση του δημάρχου Α. Λιασίδα είπε ότι έφθασε ήδη ο καιρός να υπομνήσει στον Αγγλο Πρωθυπουργό τις υποσχέσεις του (Ελευθερία **7/20** Μαρτίου, **1920**):

"Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος λαβών τον λόγον ηυχαρίστησε τους προλαλήσαντας και είπεν ότι κατέχεται υπό στενεχωρίας και αγωνίας διότι δεν ελύθη ακόμη το κυπριακόν ζήτημα, διό και εθεώρησε καθήκον του να μεταβή και πάλιν εις Λονδίνον μετά τμήματος της κυπριακής Αποστολής, όπως συνεχίσωσι τον αγώνα των. Εμνήσθη του Αγγλου Πρωθυπουργού κ. Λόϊδ Τζιωρτζ, ειπόντος εν τω προς την Κυπρ. Αποστολήν γράμματι του, ότι άμα τη διευθετήσει του ζητήματος της ανατολής θα μελετηθή μετά μεγίστης συμπαθείας και το Κυπριακόν ζήτημα. Επέστη, είπεν, η στιγμή να υπομνήσωμεν τον Αγγλον πρωθυπουργόν την υπόσχεσιν του ταύτην και ευέλπιδες δυνάμεθα να προχωρήσωμεν έχοντες βοηθόν τον οξυνούστατον Αρχηγόν της Φυλής κ. Βενιζέλον, όστις έδωκε σάρκα και οστά εις όνειρα και κατώρθωσε ν' απελευθερώση τόσας υποδούλους ελληνικάς χώρας και του οποίου ο

λόγος βαρύνει και αι εισηγησεις ακούονται. Ηυχήθη δ' εν τέλει ο Μ. Αρχιεπίσκοπος, όπως στεφθώσιν υπό επιτυχίας και οι αγώνες της ιδιαίτερας ημών πατρίδος Κύπρου".

(Μεταγλώττιση)

"Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος λαμβάνοντας το λόγο ευχαρίστησε τους προηγούμενους ομιλητές και είπεν ότι διακατέχεται από στενεχώριες και αγώνιες διότι δεν λύθηκε ακόμη το κυπριακό ζήτημα, γι' αυτό και θεώρησε καθήκον του να μεταβεί και πάλι στο Λονδίνο με τμήμα της κυπριακής Αποστολής, για να συνεχίσουν τον αγώνα τους. Ενθυμήθηκε τον Άγγλο Πρωθυπουργό κ. Λόϊδ Τζιορτζ, που ανέφερε στην επιστολή του προς την Κυπρ. Αποστολή, ότι μόλις διευθετήσει το ζήτημα της ανατολής θα μελετηθεί με μέγιστη συμπάθεια και το Κυπριακό ζήτημα. Εφθασε, είπε, η στιγμή να υπενθυμίσουμε στον Άγγλο πρωθυπουργό την υπόσχεση του αυτή και μπορούμε να προχωρήσουμε με ελπίδα έχοντας βοηθό τον οξυνούστατο Αρχηγό της Φυλής κ. Βενιζέλο, ο οποίος έδωκε σάρκα και οστά στα όνειρα και κατόρθωσε να απελευθερώσει τόσες υπόδουλες ελληνικές χώρες και του οποίου ο λόγος βαρύνει και οι εισηγήσεις ακούονται. Ευχήθηκε δε στο τέλος ο Μ. Αρχιεπίσκοπος, όπως στεφθούν με επιτυχία και οι αγώνες της ιδιαίτερης μας πατρίδας Κύπρου".